

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)

Περί ταπεινώσεως και ταπεινοφροσύνης,
της μητέρας των αρετών
Γέροντος Ιωσήφ του Βατοπαιδινού

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: <https://agnikolaosmark.gr>

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 5 Φ Ε Β Ρ Ο Υ Α Ρ Ι Ο Υ 2023

✿ Αγάθης μάρτυρος (251). Πολυεύκτου Κωνσταντινουπόλεως.

✿ Τῶν ἁγίων μητέρων τῶν τριῶν Τεραρχῶν.

Περί ταπεινώσεως και ταπεινοφροσύνης, της μητέρας των αρετῶν

Γέροντος Ιωσήφ του Βατοπαιδινού

Καθώς ορίζουν οι Πατέρες, η ταπείνωση είναι χάρισμα του Αγίου Πνεύματος και όχι μόνον ανθρώπινο κατόρθωμα. Χαρίζεται δε σε όσους το επιθυμούν, το επιδιώκουν και εργάζονται επίμονα όσα συντελούν στην επιτυχία αυτού του αγαθού. Η ταπείνωση αρχίζει από το ταπεινό φρόνημα και φθάνει στο να πράττει ταπεινά. Όποιος δεν αποδίδει στον εαυτό του ικανότητες περισσότερες από όσες έχουν οι άλλοι και φρονεί ταπεινά για τον εαυτό του, αυτός αρχίζει να εκτιμά το συνάνθρωπό του, δέχεται τις υποδείξεις των άλλων, όταν τον παρατηρούν, και ακούει τις συμβουλές. Αυτός γίνεται μαλακότερος στο χαρακτήρα του, συγκρατεί το θυμό του και εύκολα κινείται σε συμπάθεια. Εάν εξαρτήσει από τον Θεό αυτή τη θέση και την πραγματοποιεί με συνείδηση της χριστιανικής ηθικής, προσεύχεται και παρακαλεί τον Θεό να τον δυναμώσει στην επιτυχία της, τότε προκόβει χάριτι Θεού και στην αίσθηση της τελειότερης ταπεινοφροσύνης, η οποία είναι θείο δώρο. Υπάρχουν και χαρακτήρες με φυσικά προτερήματα πραότητας και ταπεινοφροσύνης, επαινετά μεν, όχι όμως αξιόμισθα διά το άκοπο και χωρίς αγώνα και προσπάθεια. Ταπείνωση είναι επίσης και η παρά φύσιν κατάσταση, όπου ο άνθρωπος κατάντησε μετά την πτώση αφού έχασε συγχρόνως και την ευγένεια, την αιωνιότητα και την αθανασία και υποτάχθηκε ως δούλος στον θάνατο και τη φθορά. Η

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιη' 10-14)

Ἔειπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἔστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

ταπείνωση σαν πτώση, συντριβή και αποτυχία υπάρχει, δυστυχώς, σε κάθε άνθρωπο και περισσότερο σε κείνους που νομίζουν πως είναι ικανότεροι. Εδώ ταπείνωση δεν εννοούμε την πνευματική αξία, που χαρίζει ο Θεός στους τελείους στην αρετή, αλλά την πτώση της προσωπικότητας στην παρά φύση ζωή και διαγωγή και κατά το φρόνημα και κατά την πράξη.

Το αναφέρουμε αυτό, διότι όσοι θέλουν ν' αξιωθούν το χάρισμα της ταπεινοφροσύνης πρέπει να γνωρίζουν ότι το πλέον συντελεστικό γι' αυτόν το σκοπό είναι η επίγνωση της παθητικής καταστάσεως, στην οποία μας έφεραν όλα τα πάθη μετά την πτώση, καθώς και η πονηρή συνέχεια της αμαρτωλής ζωής. Διερωτάται ένας· «πώς να γίνω ταπεινός;». Και απαντούμε· «να ανακαλύψεις την ταπείνωσή σου, που βρίσκεσαι· αυτήν που ο διάβολος και η αμαρτία και τα διάφορα αίτια σε έκαναν να κατρακυλίσεις. Μετά απ' αυτή τη συνείδηση να μετανοήσεις και κλαίοντας γι' αυτά θα φθάσεις την πνευματική ταπείνωση, που θα σου χαρίσει ο Θεός». Με δύο

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

τρόπους, εξ ίσου επωφελείς, μετράει ο άνθρωπος το βάθος της πτώσεώς του, μετά από την οποία έγινε –χωρίς να πρέπει– χωρίς τιμή και ταπεινός. Αμέσως πριν αναφέραμε τον ένα τρόπο της ανοδικής μορφής.

Η καθοδική μορφή αρχίζει από την πρώτη θέση της προσωπικότητας κατά την αρχική μας κατασκευή. Πώς ήταν ο άνθρωπος σαν το πρώτο δημιούργημα του Θεού; Αρκεί ο λόγος του Θεού, που μας ονόμασε «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν του». Ήταν ο άνθρωπος τότε κατά φύσιν απλός, αγαθός, πράος, ακέραιος, σώφρονας, αληθινός και, εκτός αυτών, προφήτης, δίκαιος και, γενικά, άμεμπτος και όλος φωτεινός και θεοσεβής. Μακριά από κάθε ανάγκη, πόνο, φόβο, κινδύνο, φθορά, ροή και το θάνατο, αυτό το φοβερό εχθρό μας. Αυτή είναι μία μικρή εικόνα της σωστής μας προσωπικότητας προ της πτώσεως, η πραγματική μας κατάσταση. Και αφήνουμε τα αιώνια αγαθά της αδιάκοπης πανευτυχίας, που ο άνθρωπος είχε κληρονομήσει όντας μέσα στους κόλπους της πατρικής στοργής του Θεού. Αν τώρα γυρίσουμε προς τα κάτω και έλθουμε εδώ που είμαστε, ο κάθε ένας και όλοι μαζί, θα βρούμε πόσο είμαστε ευτελείς και ταπεινωμένοι στην ατιμότερη και ελεεινότερη ζωή, ζωή που δεν διαφέρει από τον θάνατο. Ερωτώ τώρα αυτούς που θέλουν να γίνουν ταπεινοί και δεν γνωρίζουν τον τρόπο, δεν τους φθάνει αυτό το μέτρο για ν' ανακαλύψουν πού βρίσκονται;

Γνωρίζουμε τη χάρη του Θεού, η οποία μας δόθηκε με το Σταυρό και την Ανάσταση του Χριστού μας. «Όσοι τον δέχτηκαν και πίστεψαν σ' αυτόν, τους έδωσε το δικαίωμα να γίνουν παιδιά του Θεού» (Ιω.1, 12), λέει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης. Πάλι, στην πρώτη επιστολή του αναφέρει: «ξέρουμε όμως πως όταν ο Χριστός φανερωθεί στη Δευτέρα παρουσία του, Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

θα γίνουμε όμοιοι μ' αυτόν» (Α΄ Ιω. 3, 2), ώστε –κατά τον Παύλο– να είμεθα «κληρονόμοι μεν Θεού και συγκληρονόμοι του Υιού Αυτού» (Ρωμ. 8, 17). Σ' αυτή τη χάρη της υιοθεσίας, του θεανθρωπισμού και της θεώσεως μας ανέβασε η δωρεά του Θεού διά Ιησού Χριστού του Σωτήρα μας. Κάθε πιστός, μέσω των μυστηρίων της Εκκλησίας και της τηρήσεως των εντολών, παίρνει και έχει μέσα του «δυνάμει» όλην αυτή τη χάρη, ώστε να είναι τέκνον Θεού και αδελφός του Χριστού. [...]

Αν τώρα συγκρίνουμε ο καθένας μας πού βρισκόμαστε στον εσωτερικό και εξωτερικό μας κόσμο με βάση τον αγιασμό και την θεοποίηση που μας ανήκει, θα βρούμε την ταπείνωσή μας και την αθλιότητά μας, στην οποία μας παρέσυραν ο διάβολος και η αμαρτία. Οι δύο αυτοί τρόποι που αναλύσαμε, εάν διευρυνθούν ανάλογα με τη γνώση του καθενός, βοηθούν άριστα να μάθει κανείς την αρχή της ταπεινοφροσύνης και μετά, αγωνιζόμενος κατάλληλα, με την μετάνοια θα φθάσει, εάν θέλει, στην αληθινή ταπείνωση.

(Λόγοι Παρακλήσεως, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 15, σε νεοελλ. απόδ.)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Τετάρτη 8 Φεβρουαρίου, Παρεκκλήσι Υπαπαντής 7:00 π.μ.

Σάββατο 11 Φεβρουαρίου, Αγ. Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

2) **Ι Ε Ρ Ο Ε Υ Χ Ε Λ Α Ι Ο**

Την Τετάρτη 8 Φεβρουαρίου, 5:30 μ.μ. Ιερό Ευχέλαιο στο Ναό μας.

3) **Ι Ε Ρ Α Α Γ Ρ Υ Π Ν Ι Α**

Την Πέμπτη 9 Φεβρουαρίου 2023 (7:30 μ.μ. - 12:30 π.μ.)
θα τελεστεί στο Παρεκκλήσι της Υπαπαντής **Ιερά Αγρυπνία**
επί τη μνήμη του **Αγίου Ιερομάρτυρος Χαραλάμπους.**

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΘΗΛ. / FAX: 22990 40040,
e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: <https://agnikolaosmark.gr>

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)